

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

13 maart 2009

VERSLAG VAN DE VLAAMSE REGERING

Vlaanderen in Actie: Doorbraken 2020

VERSLAG VAN DE VLAAMSE REGERING

**Pact 2020: Een nieuw toekomstpact voor Vlaanderen
20 doelstellingen**

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van de heren Rudi Daems en Eloi Glorieux, de dames Mieke Vogels en Vera Dua
en de heren Jos Stassen en Jef Tavernier –**

betreffende de opmaak van een Groene New Deal voor Vlaanderen

ADVIES

**namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken,
Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie
uitgebracht door mevrouw Else De Wachter
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Kurt De Loor.

Vaste leden:

de dames Hilde De Lobel, Katleen Martens, An Michiels, de heren Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem;

de heer Ludwig Caluwé, mevrouw Sonja Claes, de heren Johan Sauwens, Jan Verfaillie;

de heer Marnic De Meulemeester, mevrouw Laurence Libert, de heer Francis Vermeiren;

de heer Kurt De Loor, mevrouw Else De Wachter, de heer Jacky Maes.

Plaatsvervangers:

de heer Thieu Boutsen, mevrouw Marie-Rose Morel, de heren Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, mevrouw Gerda Van Steenberge;

mevrouw Vera Jans, de heer Ward Kennes, mevrouw Joke Schauvliege, de heer Luc Van den Brande;

mevrouw Vera Van der Borght, de heren Bob Verstraete, Paul Wille;

de heren Dirk De Cock, Marcel Logist, Dany Vandenbossche.

Toegevoegde leden:

de heer Kris Van Dijck;

de heer Jef Tavernier;

de heer Christian Van Eyken.

*Zie:***2058** (2008-2009)

- Nr. 1: Verslag van de Vlaamse Regering
- Nr. 2: Advies van de Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie

2059 (2008-2009)

- Nr. 1: Verslag van de Vlaamse Regering
- Nr. 2: Advies van de Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie

2048 (2008-2009)

- Nr. 1: Voorstel van resolutie
- Nr. 2: Advies van de Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie

DAMES EN HEREN,

Het Uitgebreid Bureau van 16 februari 2009 besliste dat een aantal commissies een advies zouden uitbrengen aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting over die onderwerpen uit het toekomstplan van de Vlaamse Regering ‘Vlaanderen in Actie’ (ViA) die tot de bevoegdheid van de betrokken commissie behoren.

In dit kader hield de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie op 12 maart 2009 een bespreking over die onderwerpen uit ViA die betrekking hebben op de werking van de overheid in Vlaanderen. Dit advies heeft ook betrekking op het voorstel van resolutie van de heren Rudi Daems en Eloi Glorieux, de dames Mieke Vogels en Vera Dua en de heren Jos Stassen en Jef Tavernier betreffende de opmaak van een Groene New Deal voor Vlaanderen (zie *Parl. St. VI. Parl. 2008-09, nr. 2048/1*) dat samen met het ViA-toekomstplan wordt behandeld.

1. Toelichting door de heer Martin Ruebens, adjunct-kabinetschef van de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering

De heer *Martin Ruebens*, adjunct-kabinetschef, schetst vooreerst het algemene kader van het toekomstplan van de Vlaamse Regering. Het Pact 2020 bevat 20 doelstellingen, die moeten leiden tot een economisch innovatieve, sociaal warme en ecologisch duurzame samenleving in Vlaanderen. Het pact is ondertekend door alle maatschappelijke krachten: regering, sociale partners, verenigingsleven, ‘captains of industry’ en administratie.

In Doorbraken 2020 hebben de captains of society inspirerende voorstellen geformuleerd met het oog op een ingrijpend vernieuwend beleid. Het werkstuk vormt het resultaat van een aantal ateliers, waarin alle stakeholders een open dialoog voerden over uitdagingen inzake talent, logistiek, mobiliteit, internationalisering en innovatie.

Een van pijlers die moet versterkt worden om de ViA-ambities waar te maken, is de overheid. In het kader van ViA werd daarvoor een apart traject gevolgd. Wat over de overheid in de voorliggende documenten staat, is het resultaat van een brede dialoog in een bijzondere commissie, die door de Vlaamse Regering werd samengesteld. In deze Commissie Efficiënte en Effectieve Overheid, hadden zowel gespecialiseerde academici zitting als topambtenaren en vertegenwoordigers van het middenveld, in het

bijzonder het bedrijfsleven. Eind 2008 heeft de commissie tussentijdse conclusies neergelegd. Ze zijn integraal opgenomen in deel 2 van de brochure Doorbraken.

In Pact 2020 worden twee doelstellingen geformuleerd die relevant zijn voor het onderdeel overheid. Doelstelling 18 omschrijft een aantal ambitieuze doelstellingen voor de werking van het overheidsapparaat. De ondertekenaars van het pact wensen dat een efficiënte en kwaliteitsvolle overheid en regelgeving in 2020 op structurele wijze bijdragen tot het welzijn en de welvaart van de bevolking. Om dit tot stand te brengen wordt een aantal krachtlijnen naar voren geschoven.

De eerste is dat alle overheden, elk op hun niveau, in 2020 een substantiële efficiëntiewinst realiseren die vergelijkbaar is met topregio’s met een soortgelijk overheidsaanbod. Dat moet hen toelaten de kwaliteit van de dienstverlening aan de burgers en de ondernemingen sterk te verbeteren en te benchmarken. Verder zal de Vlaamse overheid, met het oog op de monitoring hiervan, een set van outputgerichte indicatoren uitwerken, aan de hand waarvan zij de kwaliteit en de kwantiteit, evenals de efficiëntie en de relatie tussen alle dimensies van het overheidsingrijpen zal opvolgen, evalueren en in overleg met de betrokkenen bijsturen.

Vervolgens wijst de spreker op doelstelling 19, waarin de ambitie wordt uitgesproken dat alle maatschappelijke actoren actief betrokken worden bij de totstandkoming en de uitvoering van het beleid.

Hij gaat daarna in op de tussentijdse conclusies van de Commissie Efficiënte en Effectieve Overheid. Ze betreffen negen domeinen en staan in extenso in de brochure Doorbraken 2020. Terwijl ze door de commissie verder worden verfijnd, werden ze ook al voor advies overgemaakt aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV). Na de zomer zal de commissie een bijkomend en afsluitend rapport aan de nieuwe Vlaamse Regering voorleggen, waarin de conclusies zijn geconcretiseerd tot operationele doelstellingen en waarin voor elk domein ‘key performance indicators’ worden afgebakend.

Het tweede rapport zal ook een SWOT-analyse bevatten, dus een gedetailleerde uitwerking van de huidige sterke en zwakke punten van de Vlaamse overheid. Enkele van de thema’s uit Doorbraken 2020 zullen concreter worden, zoals het charter over de wisselwerking tussen kabinetten en administratie.

2. Vragen en opmerkingen van de commissieleden

De heer *Marnic De Meulemeester* bevestigt dat ViA pleit voor een slagkrachtige overheid. Dat betekent dat zij een proactief en efficiënt beleid voert ten aanzien van haar burgers, de bedrijven, de organisaties en de instellingen. Voorts moeten duidelijke kerntaken en doelstellingen worden geformuleerd. De administratie dient de hoeksteen te worden in de voorbereiding, planning, uitvoering, controle en evaluatie van het beleid. Ten slotte moet de volle aandacht gaan naar een modern personeelsbeheer.

Een andere te realiseren doorbraak is de reductie van het aantal bestuurslagen en -vormen, met meer homogene pakketten en sleuteltaken per bestuurslaag. Plan- en rapporteringsverplichtingen moeten indien mogelijk gereduceerd worden en maximaal geïntegreerd.

Het lid besluit dat de voorliggende documenten zeer nuttige sporen bevatten, zoals met betrekking tot de samenstelling van de kabinetten en hun verhouding tot de administratie. Een aantal voorstellen en bevindingen is niet nieuw, zoals het pleidooi voor een volledig autonoom personeelsbeleid. Ook op het vlak van planlastvermindering zijn al voorstellen geformuleerd.

Anderzijds zijn sommige aspecten ook vaag, omdat ze niet evident zijn. Zo zou de heer De Meulemeester graag vernemen wat concreet bedoeld wordt met de reductie van het aantal bestuurslagen. Werken aan een strategie op lange termijn is uiteraard zinvol. Tussen vandaag en 2020 kunnen veel zaken verschuiven. De heer De Meulemeester noemt wijzigingen in de socio-economische toestand, bestuurlijke organisatie en bestuurscoalities.

Verder blijft het van zeer groot belang dat de doelstellingen worden gedragen door zoveel mogelijk actoren en door alle niveaus. De Open Vld-fractie steunt de doelstellingen van Pact 2020, besluit het lid.

De heer *Ward Kennes* merkt op dat veel aandacht wordt geschonken aan de administratieve rompslomp voor het verkrijgen van vergunningen, het in dienst nemen van personeel en het betalen van belastingen. Die kwalen zijn al langer bekend, maar Vlaanderen wil ze nu aanpakken tegen 2020. Hoe sneller, hoe beter, oordeelt het lid.

Er wordt een heel hoofdstuk gewijd aan een slagkrachtige overheid. De Vlaamse overheid heeft een behoorlijk goede reputatie, erkent het lid, maar zij mag niet op haar lauweren rusten. In alle Europese

landen is men bezig met bestuurlijke vernieuwing en modernisering van het overheidsapparaat. Vlaanderen mag in die rij niet ontbreken.

Een aantal doelstellingen van ViA is de CD&V-fractie erg dierbaar, zoals klantvriendelijkheid, betrouwbaarheid, responsabilisering, afgesproken kerntaken, homogene bevoegdheden en instrumenten die kosten en prestaties sturen en opvolgen. De fractie staat daar ten volle achter. De slagkrachtige overheid moet ook een dienstbare overheid zijn. Iedereen – particulier, ondernemer, vereniging – moet in zijn contact met de administratie daadwerkelijk geholpen worden. Klantvriendelijkheid en betrouwbaarheid mogen geen loze woorden zijn. Het enige aanspreekpunt is iets dat in veel domeinen terugkomt. Dat uniek loket moet de poort zijn voor kwalitatieve dienstverlening. Voor CD&V is dat een prioritair aandachtspunt, zeker ook voor de volgende regering.

Het ViA-pleidooi voor een gezonde verhouding tussen politiek en ambtenarij is al uitgebreid aan bod gekomen tijdens de bespreking van de jaarlijkse rapportering over de kabinetten. Het charter waarnaar verwezen wordt, is een belangrijk element. De expertise van de administratie moet ten volle worden gebruikt bij de voorbereiding, de uitvoering en de evaluatie van het beleid.

Er is ook aandacht in het document voor de interne Vlaamse staatshervorming. In dat kerntakendebat gaan de christendemocraten uit van het subsidiariteitsbeginsel. Taken moeten op het juiste niveau worden uitgevoerd en door de juiste actoren. Wat niet door de overheid hoeft gedaan te worden, moet in de eerste plaats uit het vrije initiatief komen. Een bestuursniveau moet zich niet met taken inlaten om zijn terrein af te bakenen. Het moet eerder garanderen dat het voor de bevolking, de ondernemingen en de andere besturen het juiste niveau is.

De Vlaamse overheid moet werken aan een kwalitatief bestuurskader voor de lokale en intermediaire niveaus. Misschien moeten ook keuzes gemaakt worden over welke niveaus moeten blijven bestaan en welke minder belangrijk zijn en kunnen verdwijnen. De heer Kennes vindt dat die discussie niet uit de weg mag gegaan worden.

Het pleidooi voor een betere regelgeving komt ook in het parlement geregeld aan de orde. Zij moet duidelijk en transparant zijn en in elk geval zekerheid bieden. Het streven naar minder regels maar van een betere kwaliteit, blijkt moeilijk in daden om te zetten. Bij de uitwerking van de regelgeving mag wel gerust de nodige tijd genomen worden voor consultatie en inspraak. Als regelgeving goedgekeurd wordt, moet ze wel af zijn. Dat is een opdracht voor zowel parlement als regering.

Het jaar 2020 creëert heel wat verwachtingen bij mevrouw *Else De Wachter*. Niet alleen het pact is erop gericht maar ook de ambitie van bijkomende sociale huur- en koopwoningen in het kader van het Grond- en pandendecreet, en de beleidsnota van de ad-hoccommissie Wonen en Zorg.

De voorliggende documenten geven een overzicht van heel wat domeinen. Ze bevatten zeer concrete zaken tegen 2020. Slagkracht maar ook dienstverlening staan centraal. Op dat punt zijn op alle niveaus verbeteringen mogelijk. Wat het unieke loket in de praktijk zal betekenen, zal de praktijk uitwijzen, want er zijn al heel wat loketten waaraan volop gewerkt wordt.

Belangrijk is dat alle niveaus aan bod komen, van het Vlaamse tot het lokale. In doelstelling 12 – over de levenskwaliteit van hoog niveau en de zorg – wordt erop gemikt dat tegen 2020 in de gehandicaptensector, de geestelijke gezondheidszorg en de ouderenzorg voldoende aanbod gecreëerd is. Mevrouw De Wachter dringt erop aan dat de bijzondere jeugdzorg daaraan toegevoegd wordt. In doelstelling 17 over de gezondheidsbevordering is die sector wel in de opsomming opgenomen, merkt zij op.

3. Antwoorden van de heer Martin Ruebens, adjunct-kabinetschef van de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering

De heer *Martin Ruebens* legt de stelling van de Commissie Efficiënte en Effectieve Overheid uit, wat de reductie van het aantal bestuurslagen betreft. Zij gaat uit van homogene bevoegdheidspakketten, zoals ook Vlaanderen die vraagt in de discussie met de federale overheid. Een bepaalde doelgroep wordt het best behandeld op één beleidsniveau. Men moet de reductie dus zien als de vermindering van het aantal tussenkomende bestuurslagen in een beleidssector of -materie.

De omslag die de commissie in haar rapport gemaakt heeft, is niet onbelangrijk. Zij laat de benadering van de overheid vertrekken vanuit de doelgroepen, dus de burgers, de verenigingen en de bedrijven waarop de dienstverlening gericht is. Vroeger ging de discussie over de overheid eerder over interne structuren dan over de klanten.

4. Conclusie

De heer *Kurt De Loor*, commissievoorzitter, stelt volgend advies voor aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting: de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en

Decreetsevaluatie heeft kennis genomen van de onderwerpen uit Vlaanderen in Actie die betrekking hebben op een efficiënte en slagkrachtige overheid in Vlaanderen en brengt verslag uit van de tussenkomsten van de commissieleden hierover.

De commissieleden betuigen hier unaniem hun instemming mee.

De verslaggever,

Else DE WACHTER

De voorzitter,

Kurt DE LOOR